Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0221

Ladina-Ameerikat käsitlev ELi poliitiline strateegia

Euroopa Parlamendi 8. oktoobri. 2025. aasta resolutsioon Ladina-Ameerikat käsitleva ELi poliitilise strateegia kohta (2025/2083(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut ning eriti selle V jaotist ELi välistegevuse kohta,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikleid 3–21 ja artiklit 208,

– võttes arvesse oma 2. aprilli 2025. aasta resolutsiooni ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamist käsitleva 2024. aastaaruande kohta[1],

– võttes arvesse Euroopa parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009[2],

– võttes arvesse oma 14. märtsi 2023. aasta resolutsiooni poliitikavaldkondade arengusidususe kohta[3],

– võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmärke, mis võeti vastu septembris 2015,

– võttes arvesse oma resolutsioone Venezuela kohta, eelkõige 21. jaanuari 2025. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venezuelas

---

1 Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2025)0057.
2 ELT L 209, 14.6.2021, lk 1 (ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).
3 ELT C, C/2023/398, 23.11.2023 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/398/oj).

pärast presidendivõimu usurpeerimist 10. jaanuaril 2025[1], ning 19. septembri 2024. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venezuelas[2], resolutsioone Kuuba kohta, eelkõige 12. juuli 2023. aasta resolutsiooni ELi ja Kuuba vahelise poliitilise dialoogi ja koostöö lepingu seisu kohta, arvestades liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja äsjast külaskäiku saareriiki[3], ning 19. septembri 2024. aasta resolutsiooni José Daniel Ferrer García juhtumi kohta Kuubas[4], ja Nicaragua kohta, eelkõige 13. veebruari 2025. aasta resolutsiooni Ortega-Murillo režiimi repressioonide kohta Nicaraguas, mis on suunatud eelkõige inimõiguste kaitsjate, poliitiliste oponentide ja usukogukondade vastu[5],

– võttes arvesse ÜRO Peaassambleel vastu võetud 32 resolutsiooni aastatest 1992–2024, sealhulgas 1. novembri 2024. aasta resolutsiooni A/RES/79/7 Ameerika Ühendriikide poolt Kuuba suhtes kehtestatud majandus-, kaubandus- ja finantsembargo lõpetamise vajaduse kohta,

– võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsioone olukorra kohta Haitis, eelkõige Inimõiguste Nõukogu 4. aprilli 2025. aasta resolutsiooni 58/32 „Technical assistance and capacity-building to improve the situation of human rights in Haiti, in connection with a request from the authorities of Haiti for coordinated and targeted international action“ (Tehniline abi ja suutlikkuse suurendamine inimõiguste olukorra parandamiseks Haitis seoses Haiti ametivõimude taotlusega kooskõlastatud ja sihipärase rahvusvahelise tegevuse kohta),

– võttes arvesse nõukogu 26. mai 2025. aasta järeldusi „Edu valem: kestlikule arengule ja ülemaailmsele heaolule avalduva mõju maksimeerimine“, mis kiideti heaks nõukogu 4099. koosolekul, mis toimus enne neljandat rahvusvahelist arengu rahastamise konverentsi Sevillas 30. juunist kuni 3. juulini 2025,

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 7. juuni 2023. aasta ühisteatist „ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vaheliste suhete uus tegevuskava“ (JOIN(2023)0017),

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 1. detsembri 2021. aasta ühisteatist „Global Gateway“

---

1 ELT C, C/2025/2148, 23.4.2025 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2148/oj).
2 ELT C, C/2024/7215, 10.12.2024 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7215/oj).
3 ELT C, C/2024/4001, 17.7.2024 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj).
4 ELT C, C/2024/7213, 10.12.2024 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj).
5 ELT C, C/2025/2249, 29.4.2025 (ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2249/oj).

(JOIN(2021)0030),

– võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 2. märtsi 2022. aasta resolutsiooni ES-11/1 „Ukraina vastu suunatud agressioon“,

– võttes arvesse ÜRO Peaassamblee poolt 13. septembril 2007. aastal vastu võetud põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni,

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 25. novembri 2020. aasta ühisteatist „ELi soolise võrdõiguslikkuse kolmas tegevuskava: ambitsioonikas kava soolise võrdõiguslikkuse tugevdamiseks ja naiste mõjuvõimu suurendamiseks ELi välistegevuses“ (JOIN(2020)0017),

– võttes arvesse ÜRO deklaratsiooni naistevastase vägivalla kaotamise kohta, mis võeti vastu 20. detsembril 1993,

– võttes arvesse Euroopa Nõukogu 11. mai 2011. aasta naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon), mille EL on allkirjastanud,

– võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) ja Pariisi kokkulepet, mis võeti vastu 12. detsembril 2015 ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 21. konverentsil,

– võttes arvesse tulevikupakti, mis võeti vastu 22. septembril 2024. aastal toimunud ÜRO tulevikuteemalisel tippkohtumisel,

– võttes arvesse 17.–18. juulil 2023 Brüsselis toimunud ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse (CELAC) 2023. aasta tippkohtumise deklaratsiooni,

– võttes arvesse strateegia „Global Gateway“ ELi – Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna investeerimiskava, mis kuulutati välja 2023. aasta juulis Brüsselis toimunud ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse tippkohtumisel,

– võttes arvesse Euroopa Liidu liikmesriikide sise- ja/või julgeolekuministrite ja Ladina-Ameerika sisejulgeolekukomitee liikmesriikide julgeoleku eest vastutavate ministrite 5. märtsil 2025. aastal vastu võetud ühisdeklaratsiooni;

– võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ning komisjoni 30. juuni 2017. aasta ühisavaldust Euroopa uue arengukonsensuse „Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik“ kohta[1],

– võttes arvesse Euroopa Liidu Uimastiameti 5. juunil 2025 avaldatud Euroopa uimastiprobleemide 2025. aasta aruannet;

– võttes arvesse 4. märtsil 2018. aastal allkirjastatud piirkondlikku

---

1 ELT C 210, 30.6.2017, lk 1.

lepingut, mis käsitleb keskkonnainfo kättesaadavust ja üldsuse osalemist keskkonnaasjade otsustamises ning neis asjus kohtu poole pöördumist Ladina-Ameerikas ja Kariibi mere piirkonnas (Escazú leping),

– võttes arvesse arengukomisjoni arvamust,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A10-0171/2025),

A. arvestades, et ELil ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikidel on pikaajalised ajaloolised, religioossed, kultuurilised ja majanduslikud sidemed, moodustades loomuliku liidu, mis põhineb demokraatial, inimõigustel ja mitmepoolsel koostööl; arvestades, et neid suhteid tugevdavad ka sügavad inimestevahelised sidemed, kuna paljudel Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna kodanikel on ka ELi kodakondsus ja vastupidi; arvestades, et piirkonna riikide ja ELi vaheline liit peaks põhinema demokraatial, inimõigustel ja mitmepoolsel koostööl;

B. arvestades, et rahvusvahelises korras on toimumas põhjalikud muutused, mille puhul koostööloogika, millele ülemaailmsed suhted aastakümneid põhinesid, asendatakse karmi strateegilise konkurentsiga, kus rahvusvahelise õiguse kui juhtpõhimõtte ähvardab asendada tugevama õigus; arvestades, et vaid mõne aastaga on rahvusvahelist süsteemi, mis tagas pärast teist maailmasõda teatava stabiilsuse, vapustanud pinged, natsionalistlikud impulsid ja vastasseisu dünaamika, mis ähvardab lõhkuda ülemaailmse tasakaalu; arvestades, et Euroopa Liit, mis on olnud üks reeglitel põhineva mitmepoolse süsteemi vankumatumaid loojaid ja kaitsjaid, seisab praegu silmitsi vaenuliku ja keerulise keskkonnaga; arvestades, et struktuursed pinged Ameerika Ühendriikide ja Hiina vahel, demokraatlike väärtuste kahtluse alla seadmine eri laiuskraadidel ning kiusatus liikuda bipolaarse korra suunas, mis taandab keerulised suhted maailmas vaid suurriikidevaheliseks vastasseisuks, nõuavad Euroopalt kindlat ja strateegilist vastust; arvestades, et vähesed piirkondlikud suhted pakuvad Euroopale sama palju potentsiaali ja võimalusi kui suhted Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikidega, eelkõige ühiste probleemide lahendamiseks, nagu toorainete kindlustamine ja energiasüsteemi ümberkujundamise edendamine, rände haldamine ning organiseeritud kuritegevuse ja uimastikaubanduse vastu võitlemine, et kujundada vabadusel, turvalisusel ja jõukusel põhinevat tulevikku;

C. arvestades, et ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerid on pühendunud koostööle, mis põhineb stabiilsusel, usaldusväärsusel, ühisvastutusel ja kahe piirkonna vahelisel dialoogil, mis kajastab mõlema piirkonna mitmekesisust ja ebakõlasid, seades keskse kohale inimesed, sotsiaalse

ühtekuuluvuse ja kaasava arengu;

D. arvestades, et kahe piirkonna koostööd süvendavad veelgi tugevad kahepoolsed suhted ja tihedam suhtlus kahe piirkonna ja allpiirkondlike üksustega, nagu Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühendus (CELAC), Ameerika Riikide Organisatsioon (ARO), Mercosur, Andide Ühendus, CARICOM/CARIFORUM ja Vaikse ookeani liit; arvestades, et ELi strateegiline partnerlus Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnaga sai alguse 1999. aastal, mil Rio de Janeiros toimus esimene kahe piirkonna vaheline ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna tippkohtumine;

E. arvestades, et mõlema piirkonna rahvaarv kokku on üle miljardi inimese; arvestades, et 2023. aasta andmete kohaselt oli kahepoolse kauba- ja teenuskaubanduse maht 395 miljardit eurot, mis on 45 % rohkem kui 2013. aastal, ning et ELi otseinvesteeringud Ladina-Ameerikasse moodustasid 2022. aastaks kokku üle 741 miljardi euro; arvestades, et EL ja Ladina-Ameerika riigid on ühiselt pühendunud ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisele, edendades sotsiaalset õiglust, võrdsust ja kestlikku arengut; arvestades, et mõlemad piirkonnad seisavad jätkuvalt silmitsi märkimisväärsete probleemidega, sealhulgas sotsiaalse ja soolise ebavõrdsuse, töötuse ja vaesusega; arvestades, et ÜRO Arenguprogrammi (UNDP) andmed rõhutavad kiireloomulist vajadust suuremate investeeringute järele sotsiaalsesse kaasamisse, kusjuures Ladina-Ameerika on üks maailma kõige ebavõrdsemaid piirkondi, kus 58 % maapiirkondade elanikest, eelkõige põlisrahvastest, elab allpool vaesuspiiri, samas on linnapiirkondades see näitaja 26 %; arvestades, et 2023. aastal kannatas 41 miljonit inimest Ladina-Ameerikas nälga ning 187,6 miljonit inimest koges mõõdukat kuni tõsist toiduga kindlustamatust; arvestades, et kasvav sotsiaalne ja majanduslik ebavõrdsus nii Euroopas kui ka Ladina-Ameerikas on õhutanud avalikku rahulolematust, sotsiaalset killustatust ja usalduse vähenemist demokraatlike institutsioonide vastu, luues viljaka pinnase populistlikele ja autoritaarsetele liikumistele, kes kasutavad ära rahulolematust, polariseerivad ühiskondi ning õõnestavad õigusriiki, demokraatlikke norme ja pluralistlikku arutelu;

F. arvestades, et ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide rahvastik moodustavad kokku ühe kolmandiku ÜRO liikmesriikide rahvastikust ning nende arvele langeb umbes 21 % üleilmsest SKPst;

G. arvestades, et suur riigivõlg koos kasvavate võla teenindamise kuludega, eelkõige intressimaksetega, ja mitteametliku tööhõive kõrge tasemega piirkonnas 2024. aastal tekitab jätkuvalt probleeme seoses töötajate sotsiaalkaitsega ja aitab kaasa täiendavate eelarvepiirangute tekkimisele, mis on üks peamisi takistusi piirkonna kestlikule arengule ning millel on püsiv mõju majanduskasvule, investeeringutele, vaesusele ja ebavõrdsusele;

H. arvestades, et sellise ebavõrdsusega tuleb kiiresti tegeleda, et

edendada õiglasemat ja stabiilsemat demokraatiat, tõrjuda populismi ja äärmuslust ning panna alus majanduse jätkusuutlikule taastumisele, kvaliteetsete töökohtade loomisele ja ühisele jõukusele, tegeledes piirkonna rände ja elanikkonna sundümberasustamise algpõhjustega, mida süvendab vägivalla, ebakindluse, karistamatuse ja inimõiguste rikkumiste enneolematu suurenemine; arvestades, et on väga oluline võimaldada toimiva kodanikuühiskonna tegutsemisruumi väljaarenemist, mis kaitseb inimõiguste organisatsioone ja keskkonnakaitsjaid;

I. arvestades, et 74 % Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikidest on väga kaitsetud ekstreemsete ilmastikunähtuste ja oluliste kliimaga seotud probleemide ees, nagu El Niño mõju toiduvarudele; arvestades, et see on maailma teine kõige katastroofiohtlikum piirkond, kus viimase kolme aastakümne jooksul on looduskatastroofid mõjutanud rohkem kui 190 miljonit inimest, eelkõige naisi ja kõige enam kaitset vajavaid elanikkonnarühmi; arvestades, et kliimamuutused mõjutavad eelkõige Kariibi mere piirkonna väikesi arenevaid saareriike;

J. arvestades, et Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikides paikneb peaaegu 35 % maailma metsade kogupindalast, 40 % maailma elurikkusest ja umbes 50 % maismaaliikidest, mis on väga olulised kliimamuutuste vastu võitlemisel; arvestades, et põlisrahvaste kogukondade traditsioonilistel teadmistel võib olla keskne roll nende metsade ja liikide kaitsmisel;

K. arvestades, et nii EL kui ka Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riigid on pühendunud Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele; arvestades, et esmased toorained (põllumajandustooted ja loodusvarad) moodustavad umbes 50 % kogu Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide kaupade ekspordist; arvestades, et Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas on suured toorainevarud, mis on vajalikud rohepöörde ja energiasüsteemi ümberkujundamise tagamiseks meie majanduses; arvestades, et vajadus nende toorainete järele ja sellega seotud koostöö strateegia „Global Gateway“ projektide raames peaks põhinema vastastikku kasulikel partnerlustel, millega muu hulgas luuakse töökohti ja tekitatakse investeeringuid, andes piirkonnale lisaväärtust, lahendades samal ajal probleemi, mis seisneb suurenevas surves mitmekesisusele ja toiduga kindlustatusele; arvestades, et Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas on suur investeeringute puudujääk, mida vajatakse õiglase rohe- ja digiülemineku elluviimiseks;

L. arvestades, et demograafilised ja epidemioloogilised suundumused ning kliimamuutuste mõju ELis ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikides suurendavad nõudlust hoolduse, sealhulgas pikaajalise hoolduse järele ning mõjutavad seega nende naiste võrdseid õigusi ja võimalusi, kellele antakse peamiselt tasustatud ja tasustamata majapidamis- ja hooldustööd, olukorras kus puuduvad piisav hoolduspoliitika ja -teenused, mis tagaksid meeste ja naiste

soolise kaasvastutuse;

M. arvestades, et reeglitel põhinev rahvusvaheline kord, millel on viimase 80 aasta jooksul rajanenud rahu, heaolu, õigusriigi, rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste austamine, satub kogu maailmas üha enam pead tõstvate autokraatlike suundumuste ja autokraatlike riikide surve alla; arvestades, et mõlemal piirkonnal kokku on kolmandik ÜRO häältest;

N. arvestades, et Venemaa ebaseaduslik, põhjendamatu ja provotseerimata agressioonisõda Ukraina vastu kujutab endast rahvusvahelise õiguse jämedat rikkumist ja ohustab ülemaailmset julgeolekut, mistõttu on vaja, et demokraatlikud partnerid, sealhulgas Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerid võtaksid selle suhtes kindla, kooskõlastatud ja ühemõttelise seisukoha; arvestades, et enamik Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riike on toetanud ÜRO resolutsioone Venemaa Ukraina-vastase agressiooni vastu;

O. arvestades, et välised osalejad, eelkõige Hiina, Venemaa ja Iraan, on laiendanud oma tegevust Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas, kusjuures Peking on suurendanud investeeringuid taristu- ja tooraineprojektidesse, Moskva on tugevdanud oma diplomaatilist, poliitilist, propagandistlikku, sõjalist ja julgeolekualast kohalolekut ning Teheran on laiendanud luuretegevust piirkonnas; arvestades, et need välisosalejad toetavad kohalikke demokraatiavastaseid jõude ja annavad oma panuse demokraatia taandumisele; arvestades, et Venemaa võimendab majanduslikku sõltuvust, sealhulgas väetistest ja diislikütusest, ning levitab desinformatsioonikampaaniaid demokraatlike süsteemide destabiliseerimiseks; arvestades, et Hiina kohalolek tekitab majanduslikku sõltuvust, mis mõjutab Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide välispoliitika suundi;

P. arvestades, et sõna- ja kogunemisvabadus on demokraatliku, vaba ja osalusühiskonna olulised komponendid ja võimaldajad; arvestades, et poliitiliste vastaste vastu suunatud vägivald kujutab endast otsest ohtu demokraatia alustele, nagu näitab Colombia senaatori Miguel Uribe Turbay tapmine ja vägivalla murettekitav kasv Colombias;

Q. arvestades, et EL ja Euroopa Parlament on 2016. aastal sõlmitud Colombia rahuprotsessi kokkulepet tugevalt toetanud ning jätkavad selle rakendamise jälgimist; arvestades, et see rahukokkulepe tegi lõpu viis aastakümmet kestnud relvastatud konfliktile; arvestades, et ELi jätkuval toetusel rahulepingu täielikuks rakendamiseks tuleks siiski arvesse võtta hiljutist vägivalla eskaleerumist;

R. arvestades, et üldine demokraatia tagasilangus autokraatlike ja mitteliberaalsete režiimide tingimustes võimaldab nende režiimide seadustamisstrateegiaid ellu viia, muu hulgas kõrvaldades tulemusliku kontrolli repressiivsete seaduste jõustamise üle;

S. arvestades, et Euroopa Parlament on hiljuti ühemõtteliselt

väljendanud oma seisukohta arvukates resolutsioonides ELi ja Kuuba vahelise poliitilise dialoogi ja koostöölepingu mittetoimimise kohta; arvestades, et Kuubas on praegu 1155 poliitvangi ja Kuuba režiim paneb toime süstemaatilisi inimõiguste rikkumisi;

T. arvestades, et Euroopa Parlament mõistis hukka presidendi ametikoha usurpeerimise Venezuelas Nicolás Maduro poolt 10. jaanuaril 2025 ning tunnustas Edmundo González Urrutiat Venezuela seadusliku ja demokraatlikult valitud presidendina ning María Corina Machadot Venezuela demokraatlike jõudude juhina; arvestades, et Euroopa Parlament autasustas kahte viimatinimetatut 2024. aasta Sahharovi mõttevabaduse auhinnaga, väljendades toetust võitlusele vabaduse ja demokraatia eest Venezuelas; arvestades vajadust väljendada kaastunnet enam kui 7 miljonile Venezuela kodanikule, kes on alates 2015. aastast olnud sunnitud oma riigist põgenema, kusjuures Ladina-Ameerikasse ja Kariibi piirkonda on ümber asunud umbes 6 miljonit inimest; arvestades, et sellega on naaberriigid asetatud märkimisväärse surve alla; arvestades, et vastuvõtvate kogukondade, eriti Colombia solidaarsust ja suuri jõupingutusi Venezuela pagulastele tervishoiu-, haridus- ja töövõimaluste pakkumisel tuleks tunnustada, kuna see aitab kaasa piirkondlikule stabiilsusele ja põhiõiguste kaitsele;

U. arvestades, et Nicaragua režiim on alates 2018. aastast süstemaatiliselt, korduvalt ja meelevaldselt taga kiusanud muu hulgas inimõiguste kaitsjaid, opositsiooni ja usukogukondade esindajaid; arvestades, et üle 5600 valitsusvälise organisatsiooni, sealhulgas suures osas katoliiklikke usurühmitusi, on laiali saadetud ja nende vara konfiskeeritud; arvestades, et Euroopa Parlament on Daniel Ortega ja Rosario Murillo poolt Nicaraguas kehtestatud režiimi korduvalt hukka mõistnud;

V. arvestades, et Trumpi administratsiooni võetud meetmed Ameerika Ühendriikides on tekitanud geopoliitilist ebakindlust, õõnestanud mitmepoolsust ja takistanud kahe piirkonna koostööd, tugevdades seeläbi vajadust tugeva ja autonoomse ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna liidu järele; arvestades, et ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna strateegiline liit on keskse tähtsusega ühiste väärtuste ja huvide, näiteks mitmepoolsuse ja demokraatia edendamiseks;

W. arvestades, et Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkond on endiselt alaesindatud peamistes rahvusvahelistes organisatsioonides ja foorumitel, sealhulgas G20s ja rahvusvahelistes finantsorganisatsioonides; arvestades, et Mehhikol ja Brasiilial on kahe piirkonna vahelistes suhetes eriline koht, kuna nad on Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna kaks suurimat majandusjõudu, neil on märkimisväärne geopoliitiline mõju ja nad on ametlikult määratud ELi strateegilisteks partneriteks;

X. arvestades, et uimastikaubandus on tõsine oht mõlema piirkonna

julgeolekule; arvestades, et alates 2020. aastast on Euroopa Liidust saanud maailma suurim kokaiini tarbimisturg; arvestades, et kokaiin pärineb suures osas Ladina-Ameerikast ja Kariibi piirkonnast ja jõuab ELi peamiselt Euroopa Atlandi ookeani äärsete sadamate kaudu;

Y. arvestades, et kodanikuühiskonna tegutsemisruum aheneb paljudes Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikides, kus inimõiguste organisatsioonide, aktivistide ja kaitsjate vastu suunatud rünnakud on enneolematult sagenenud, mis toob kaasa sundrände, vägivalla ja karistamatuse;

Z. arvestades, et nii ELil kui ka Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikidel on strateegiline huvi tugevdada oma strateegilist autonoomiat ja mitmekesistada tarneahelaid; arvestades, et Ladina-Ameerika on kestliku energia tootmises maailmas esirinnas, kuna ligikaudu 69 % elektrist toodetakse taastuvatest ja puhastest energiaallikatest, mis näitab piirkonna strateegilist tähtsust ja potentsiaali ülemaailmses rohepöördes;

AA. arvestades, et alates Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse loomisest 2010. aastal on toimunud kolm ELi ja Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse tippkohtumist 2013., 2015. ja 2023. aastal; arvestades, et ELil ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühendusel on pikaajaline strateegiline partnerlus ning on loodud assotsieerimis- ja kaubanduslepingute võrgustik; arvestades, et 2025. aasta novembris Colombias toimuv ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse tippkohtumine on peamine võimalus kinnitada ELi pühendumust Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnale ning näidata, et Euroopa on oluline, usaldusväärne ja strateegiline partner, kes pakub usaldusväärset alternatiivset arengumudelit, mis põhineb demokraatlikul koostööl ja ühisel heaolul, ning näidata, et mõlemad piirkonnad on kindlalt pühendunud kahe piirkonna koostööle ja reeglitel põhinevale rahvusvahelisele korrale;

1. rõhutab sügavaid inimestevahelisi, ajaloolisi, kultuurilisi ja majanduslikke ning religioosseid sidemeid ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vahel, mis moodustavad loomuliku liidu aluse ning Euroopa ja Ladina-Ameerika tugeva ja kestva rahu, demokraatia ja heaolu Atlandi-ülese ala arendamise aluse;

2. toetab poliitikat, mille eesmärk on ergutada Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas piirkondlikku koostööd ja suuremat piirkondlikku integratsiooni; rõhutab, et uus ülemaailmne geopoliitiline olukord nõuab kvalitatiivset hüpet ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerluses, et arendada edasi strateegilist liitu mitmepoolsuse ja selle aluspõhimõtete, sealhulgas dialoogi, kaasamise, rahvusvahelise solidaarsuse ning ÜRO põhikirja, inimõiguste ja humanitaarõiguse austamiseks ja kestliku arengu edendamiseks;

3. on seisukohal, et ELil ning Ladina-Ameerikal ja Kariibi piirkonnal kui

loomulikel strateegilistel partneritel on ajalooline võimalus tugevdada oma liitu praeguses rahvusvahelises olukorras, mida iseloomustab strateegiline konkurents; on seisukohal, et nendevaheline partnerlus võib kujutada olulist puhvrit kasvavate geopoliitiliste pingete vastu, luues ühiseid poliitikameetmeid, mis edendavad nende strateegilist autonoomiat, koostööd ja vastastikust austust;

4. rõhutab asjaolu, et Euroopa ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vahelised suhted põhinevad ka sügavatel inimestevahelistel sidemetel; tuletab meelde, et üha eraldatumas maailmas on sellisel inimkapitalil, mis hõlmab ühiseid keeli, pärandit ja kultuurisidemeid, kaitsmist vajav strateegiline väärtus;

5. rõhutab ELi uuendatud ja kasvavat tegevust piirkonnas, mille näiteks on 2023. aastal toimunud ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse tippkohtumine, mis kujutab endast selget pöördepunkti pärast aastaid kestnud piiratud osalust; rõhutab vajadust pühenduda püsivalt ELi huvide ja väärtuste edendamisele; märgib, et ELi tegevus on viimastel aastakümnetel vähenenud, tekitades seega vaakumi Hiina, Venemaa ja Iraani kasvava mõju jaoks; taunib asjaolu, et selline suurem lähedus autoritaarsete režiimidega õõnestab lõppkokkuvõttes piirkonna demokraatiat;

6. võtab teadmiseks kiireloomulise vajaduse jätkata ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna suhete ajakohastamist, et reageerida tekkivatele geopoliitilistele muutustele, kliimamuutustele, tehnoloogia arengule ning kasvavale ebavõrdsusele ja julgeolekuprobleemidele, millega mõlemad piirkonnad silmitsi seisavad, ning suurendada mõlema piirkonna strateegilist autonoomiat;

ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna strateegilise liidu, tugevdatud dialoogi ja koostöö geopoliitiline tähtsus

7. nõuab, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning liikmesriigid suurendaksid diplomaatilisi jõupingutusi piirkonnas, et edendada ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna suuremat lähenemist olulistes välispoliitika küsimustes, ning eelkõige võtta kindlam seisukoht Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja suhtes ja seoses rahvusvaheliste jõupingutustega saavutada Gazas püsiv relvarahu, humanitaarabi voog ja kõigi pantvangide tingimusteta vabastamine; rõhutab, et arvestades praegust rahvusvahelist konteksti, peaks ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerlus rajanema jagatud strateegilise autonoomia loogikale, välissõltuvuse vähendamisele ja mitmepoolse reeglitel põhineva korra kaitsmisele kui oma juhtpõhimõtetele;

8. ergutab ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna tihedamat koostööd rahvusvahelistel foorumitel, et edendada ja kaitsta

mitmepoolset maailmakorda, rahvusvahelist õigust ning demokraatia ja inimõiguste, humanitaarõiguse ja -põhimõtete, sotsiaalse õigluse ja kestliku arengu austamist; rõhutab sellega seoses, et EL peab näitama oma partneritele Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas, et ta suudab pakkuda partnerluseks paremaid tingimusi kui autoritaarsed režiimid;

9. rõhutab seetõttu, kui oluline on tagada, et ELi jõupingutused keskenduksid demokraatlike institutsioonide, õigusriigi ja poliitilise vastutuse tugevdamisele, ning nõuab edusamme reformide ja rahu kindlustamise meetmete osas, mille eesmärk on tugevdada julgeolekut ja stabiilsust mõlemas piirkonnas; tuletab meelde, et inimõiguste, demokraatia, õigusriigi ja soolise võrdõiguslikkuse kaitse peab olema valdkonnaülene tingimus kõigis ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna lepingutes ja rahastamisel, sealhulgas naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ raames; nõuab läbipaistvust ja vastutust, eelkõige kaubandus- ja investeerimisraamistikes;

10. väljendab muret Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas alates 2019. aastast toimunud demokraatia allakäigu pärast ning mõistab hukka inimõiguste rikkumised ja piirangud põhivabadustele piirkonnas, eelkõige Nicaragua, Kuuba ja Venezuela režiimide poolt, mis kuuluvad maailma autoritaarseimate hulka; väljendab sügavat muret autoritaarse ja populistliku valitsemise kasvava suundumuse pärast Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas ning demokraatlike institutsioonide, mitmepoolsuse, õigusriigi, põhiõiguste ja -vabaduste, kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ja olulise sotsiaalkaitse kumulatiivse kahanemise pärast; rõhutab vajadust tugevdada toetust demokraatlikele osalejatele ja kodanikuühiskonnale ning nõuab tungivalt kõigi poliitvangide viivitamatut vabastamist;

11. mõistab eriti hukka Kuuba režiimi süstemaatilised inimõiguste rikkumised meeleavaldajate, poliitiliste teisitimõtlejate, usujuhtide ja inimõiguste aktivistide suhtes ning sõltumatute kodanikuühiskonna organisatsioonide loomise takistamise; märgib, et usaldusväärsete allikate kohaselt on Kuubas üle tuhande poliitvangi, sealhulgas alaealised, ning nõuab tungivalt, et Kuuba režiim vabastaks nad viivitamata; nõuab, et kasutataks kõiki vajalikke olemasolevaid vahendeid, ilma ühtegi välistamata, et tagada ELi ja Kuuba vahelise poliitilise dialoogi ja koostöö lepingu demokraatlike ja inimõiguste klauslite järgimine; kordab oma üleskutset nõukogule kehtestada sanktsioonid nende vastu, kes kannavad vastutavad jätkuvate rikkumiste eest; mõistab hukka Kuuba palgasõdurite osalemise Venemaa teenistuses Ukraina rindel;

12. mõistab kategooriliselt hukka Venezuela režiimi korraldatud valimispettuse 2024. aasta presidendivalimistel ning 2025. aasta mais toimunud fiktiivsed parlamendivalimised; nõuab, et Nicolás Maduro valitsus lõpetaks kodanikuühiskonna ja opositsiooni vastu

suunatud repressioonide ja rünnakute poliitika; tuletab meelde, et 19. septembril 2024 tunnustas Euroopa Parlament Edmundo González Urrutiat Venezuela seadusliku ja demokraatlikult valitud presidendina ning María Corina Machadot Venezuela demokraatlike jõudude juhina; toonitab, et mitmed selle piirkonna ja kogu maailma demokraatlikud riigid on tunnustanud Edmundo González Urrutiat ametisse valitud presidendina; väljendab rahulolu selle üle, et 17. detsembril 2024 andis Euroopa Parlament 2024. aasta Sahharovi mõttevabaduse auhinna María Corina Machadole ja Edmundo González Urrutiale, kes esindavad kõiki vabaduse ja demokraatia taastamise eest võitlevaid Venezuela kodanikke; tunnustab Venezuela rahva pühendumust demokraatiale ja demokraatliku opositsiooni jätkuvat vastupanu, vaatamata Maduro režiimi üha repressiivsemale poliitikale;

13. tuletab meelde, et Nicaragua Ortega-Murillo režiim võttis 2025. aasta jaanuaris vastu põhiseaduse reformi, millega kaotati võimude lahusus ja poliitiline pluralism, loodi kaaspresidentide süsteem, millega kontrollitakse kõiki valitsusharusid ja meediat ning eiratakse rahvusvaheliste inimõiguste konventsioonide järgimist; rõhutab lisaks, et Nicaragua režiim hoiab tugevaid sidemeid teiste autokraatlike riikidega, näiteks Iraani, Venezuela ja Kuubaga, ning mõistab teravalt hukka süstemaatilised inimõiguste rikkumised, demokraatliku opositsiooni tagakiusamise, katoliku kiriku ja kodanikuühiskonna represseerimise ning vaba meedia ja kõigi valitsusest sõltumatuse ilmingute hävitamise; nõuab tungivalt, et Nicaragua ametivõimud taastaksid viivitamata õigusriigi, põhivabadused ja kõigi eksiilis viibivate Nicaragua kodanike õigused, sealhulgas õiguse ohutule tagasipöördumisele; kordab oma nõudmist, et aktiveeritaks ELi assotsieerimislepingu demokraatiaklausel, lükkab tagasi mis tahes väljavaate pidada dialoogi Nicaragua režiimi kontrolli all oleva rahvuskogu liikmetega ning nõuab sanktsioonide karmistamist Ortega, Rosario Murillo ja nende siseringi kuuluvate isikute vastu; nõuab, et viivitamata tühistataks rahvusvaheliste inimõiguste järelevalvemehhanismide keeld Nicaraguas ja taastataks enam kui 3000 valitsusvälise organisatsiooni õiguslik seisund, mille Nicaragua valitsus 2018. aastal tühistas;

14. väljendab sügavat muret demokraatlike põhimõtete õõnestamise ja põhiseaduslikest tagatistest tahtliku kõrvalehoidmise pärast teistes Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikides, eelkõige El Salvadoris; väljendab muret kohtusüsteemi sõltumatuse, valitsuse tegevuse läbipaistmatuse, ülemäärase jõu kasutamise, põhjendamatu militariseerimise ning kogunemis- ja ajakirjandusvabaduse kasvava piiramise pärast; on sügavalt mures teadete pärast, mis puudutavad laialdasi ilma põhjuseta kinnipidamisi, piinamisi, tsiviilisikute sunniviisilisi kadumisi ja murettekitavaid ülerahvastatud vanglaid; mõistab hukka ametivõimude suutmatuse võtta julgeolekujõud oma tegevuse eest vastutusele ning selle, et nad on pidevalt tagasi lükanud rahvusvahelised järelevalve- ja uurimistaotlused;

15. mõistab kindlalt hukka asjaolu, et Venemaa Föderatsioon kasutab oma ekspansiooni vahendina hübriidtaktikat, mis hõlmab sõjalisi, küber-, teabe- ja majandusoperatsioone, eelkõige energiasektoris, sealhulgas sanktsioonidest kõrvalehoidmist, läbipaistmatuid tavasid ja korruptsiooni, kahjustades nii piirkondlikku julgeolekut, suurendades sisemist destabiliseerimist ja viies bloki moodustamiseni, mis ohustab demokraatiat, rahu ja rahvusvahelist õigust; väljendab sügavat muret Venezuela ja Venemaa Föderatsiooni vahelise strateegilise partnerluse pärast, mis ohustab piirkondlikku ja rahvusvahelist julgeolekut; nõuab, et EL tõhustaks võitlust Venemaa propaganda vastu selles piirkonnas; tuletab meelde, et EL peab tagama ELi delegatsioonidele vajalikud vahendid desinformatsiooni vastu võitlemiseks;

16. märgib, et alates 2005. aastast on Hiina andnud Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnale laene kogusummas üle 120 miljardi USA dollari, et suurendada oma geopoliitilist mõju ja muuta Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riigid sõltuvaks Hiina rahastamisest, pakkudes investeerimiskapitali vastutasuks toornafta tarnimise eest või rahastades energia- ja taristuprojekte; peab kahetsusväärseks, et nende energia- ja taristuprojektidega kaasnevad sageli madalamad keskkonna- ja tööstandardid; tuletab meelde, et erinevalt teistest ülemaailmsetest jõududest ei taotle EL ressurssidepõhist ega tasakaalustamata suhet, vaid vastastikkusel, kestlikkusel ja lisaväärtuse loomisel põhinevat partnerlust; rõhutab, et just see koostöömudel, mis seab esikohale suveräänsuse, läbipaistvuse ja õigusriigi austamise, muudab ELi piirkonna jaoks eelistatud partneriks;

17. toetab kõigi Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide sõltumatust, territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust ning taunib ülemaailmsete jõudude püüdlusi kehtestada poliitilisi ja majanduslikke sõltuvussuhteid; rõhutab, et riikide territoriaalse terviklikkuse austamine on rahvusvahelise õiguse, ÜRO põhikirja ja reeglitel põhineva rahvusvahelise korra aluspõhimõte;

Majanduskoostöö kestliku majanduskasvu nimel

18. väljendab heameelt ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna tugeva majandus- ja kaubanduspartnerluse üle, mis põhineb ühisel huvil edendada kestlikku majanduskasvu ja inimarengut, tugevdada majanduslikku vastupanuvõimet ja vähendada ülemäärast sõltuvust mitmekesiste kaubandussuhete kaudu;

19. rõhutab ELi püüdlust juhtida ülemaailmset rohepööret ja ELi tunnustust Ladina-Ameerikale kui olulisele partnerile selles jõupingutuses; toetab Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonda ebaseadusliku raadamise vastases võitluses ja taasmetsastamise projektide väljatöötamisel;

20. rõhutab vajadust tegeleda kasvava ebavõrdsusega, edendada rahu ja

tugevdada demokraatlikke protsesse ja institutsioone mõlemas piirkonnas ning rõhutab, kui oluline on majanduskoostöö, mis edendab soolist võrdõiguslikkust ja naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamist; väljendab muret tagasilöökide pärast naiste õiguste valdkonnas, eelkõige seoses nende seksuaal- ja reproduktiivtervisega; nõuab soolise palgalõhe kaotamist ja toetab meetmeid naiste esindatuse suurendamiseks poliitiliste juhtide ja seadusandjate hulgas ning rõhutab vajadust viia ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna majandussuhted kooskõlla ÜRO kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030 ning tagada suurem sidusus majanduslike ja sotsiaalsete eesmärkide vahel;

21. rõhutab asjaolu, et EL on Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna suurim investor ja suuruselt kolmas kaubanduspartner; märgib, et Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkond on ELi suuruselt viies kaubanduspartner; rõhutab, et see tugev majanduskoostöö ei peaks teenima üksnes suurte finantssektori ettevõtjate huve, vaid tagama, et sellest saaksid kasu kõik, eelkõige VKEd, töötajad, kaitset vajavad isikud ning maapiirkondade ja äärealade elanikud;

22. rõhutab, et nii Letta aruandes ühtse turu tuleviku kohta kui ka Draghi aruandes Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta rõhutatakse vajadust suurendada jõupingutusi, et tagada ELi kriitilise tähtsusega toorainete tarned, ning rõhutab Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna potentsiaali olla peamine partner tarneahelate mitmekesistamisel; väljendab heameelt kriitilise tähtsusega tooraineid käsitlevate vastastikuse mõistmise memorandumite allkirjastamise üle partneritega ning rõhutab, et need on ELi tarneahelate suurema mitmekesistamise saavutamiseks üliolulised; on veendunud, et need lepingud koos majandusliku ja poliitilise koostöö süvendamisega kahepoolsete lepingute kaudu peaksid suurendama investeeringuid sellesse sektorisse, mis on kasulik mõlemale piirkonnale;

23. nõuab suuremat reguleerimist ja läbipaistvust peamistes majandusvaldkondades, nagu kaevandussektor, kus nõrk reguleerimine võib põhjustada konflikte ja ekspluateerimist; kutsub kõiki partnereid üles tugevdama töötajate õigusi ning edendama ühistuid ja muid algatusi, mis soodustavad töötajate osalemist ja mõjuvõimu suurendamist majanduses; rõhutab, kui oluline on tagada, et kriitilise tähtsusega toorainete kaevandamisel, nendega kauplemisel ja nende töötlemisel järgitaks kõrgeid keskkonnakaitse, sotsiaalse vastutuse ja inimõiguste standardeid, ning toetab alternatiivsete, vastupidavate, kestlike ja läbipaistvate väärtusahelate arendamist, mis aitavad kaasa kõigi asjaomaste ühiskondade heaolule;

24. kutsub komisjoni üles intensiivistama dialoogi Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikidega ELi õigusaktide mõju üle nende kohalikule majandusele;

Strateegilised partnerlused ja rahvusvahelised lepingud

25. tunnistab kahe piirkonna vaheliste lepingute tihedat võrgustikku ning rõhutab, kui oluline on jõustada uued ja ambitsioonikamad lepingud ja partnerlused, mis on kaasavad, kestlikud ja vastastikku kasulikud, põhinevad ühistel väärtustel ja põhinevad kindlalt inimõiguste austamisel; rõhutab nende lepingute rolli edasisele majanduslikule integratsioonile kaasa aitamisel, et saavutada ühise heaolu ja suurema majandusjulgeoleku ala; rõhutab ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vahelise kaubanduse tähtsust toidusüsteemide mitmekesistamisel ja toiduga kindlustatuse tugevdamisel;

26. tuletab meelde Mehhiko ja Brasiilia erilist rolli kahe piirkonna vahelistes suhetes, kuna neil on ELi strateegiliste partnerite staatus; soovitab tungivalt mõlemal poolel kasutada paremini ära nende strateegilise partnerluse kogu potentsiaali; rõhutab vajadust täita võetud kohustus pidada mõlema riigiga iga kahe aasta järel kahepoolseid tippkohtumisi;

27. väljendab heameelt ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimislepingu täieliku ratifitseerimise ning selle kolme samba – poliitilise dialoogi, koostöö ja kaubanduse – jõustumise üle 2024. aasta mais; nõuab tugevate ja kaasavate mehhanismide vastuvõtmist kodanikuühiskonna osalemiseks ELi ja Kesk-Ameerika assotsieerimislepingu rakendamises ja järelevalves, järgides demokraatlikke põhimõtteid, läbipaistvust ja sotsiaalset ühtekuuluvust; nõuab, et EL ja Kesk-Ameerika riigid järgiksid ja tagaksid aktiivse ja asjakohase rahastamise poliitikat, et optimeerida kokkuleppe positiivset mõju kestliku arengu eesmärkidele mõlemas piirkonnas;

28. väljendab heameelt ELi ja Tšiili vahelise täiustatud raamlepingu allkirjastamise üle ning nõuab selle kiiret ja täielikku ratifitseerimist; väljendab samuti heameelt läbirääkimiste lõpuleviimise üle ELi ja Mehhiko üldise lepingu üle, mis tugevdab poliitilist koostööd, avab uusi kaubandusvõimalusi ja tugevdab sidemeid strateegilistes sektorites, nagu digiteerimine, innovatsioon ja julgeolek, ning nõuab selle kiiret allkirjastamist ja ratifitseerimist; tunnustab Mehhiko keskset rolli Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas ning tema püüdlusi mitmekesistada kaubandus- ja poliitilisi partnerlusi; rõhutab, et ELi ja Mehhiko leping tugevdab ELi rolli strateegilise partnerina piirkonnas ja tema suutlikkust reageerida ülemaailmsetele probleemidele;

29. rõhutab Pariisi kliimakokkuleppes seatud eesmärkide saavutamise tähtsust ning väljendab heameelt selle üle, et ELi ja Mercosuri lepingusse on lisatud siduv klausel oma kohustuste täitmise kohta; rõhutab, et ELi ja Mercosuri partnerlusleping annab võimaluse märkimisväärselt tugevdada ELi ja Mercosuri vahelist koostööd ühiste probleemide lahendamisel, aidates samal ajal võidelda

autoritaarsete osalejate kasvava mõju vastu piirkonnas ja aidata ELil mitmekesistada kriitilise tähtsusega toorainete tarneid;

Mitmepoolne koostöö

30. tuletab meelde, et Euroopa ja Ladina-Ameerika liit on sild, mille eesmärk ei ole mitte ainult vältida ohtlikku liikumist suletud ja ideoloogiliselt polariseeritud blokkide suunas, vaid eelkõige avada ruum rahvusvaheliseks dialoogiks, mis vähendab pingeid ja edendab ühiseid lahendusi;

31. rõhutab Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide märkimisväärset panust mitmepoolsetesse organisatsioonidesse ja nende aktiivset rolli selliste ülemaailmsete probleemide lahendamisel nagu kliimamuutused, rahu ja julgeolek, sealhulgas naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava edendamine ning kestlik areng; rõhutab mõlema piirkonna pühendumust kaitsta ÜRO põhikirja, inimõigusi, esindusdemokraatiat ja tugevat mitmepoolset valitsemist; nõuab tungivalt, et mõlemad piirkonnad jätkaksid mitmepoolsuse, eelkõige ÜRO süsteemi kaitsmist ning juhiksid ühiselt ülemaailmsete juhtimisinstitutsioonide, sealhulgas rahvusvaheliste finantsasutuste reformi, et saavutada kaasavam ja esinduslikum mitmepoolsus;

32. nõuab, et tehtaks edusamme viisanõude kaotamise lepingute sõlmimisel riikidega, kellega peetavad arutelud on kõige rohkem edenenud;

ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna arengukoostöö, humanitaarabi ja kestlikud investeeringud algatuse „Global Gateway“ raames

33. tuletab meelde, et ELi arengukoostöö poliitika peamine eesmärk on vaesuse vähendamine ja pikemas perspektiivis kaotamine; rõhutab, et vaesuse kaotamine, eriti kõige enam kaitset vajavate rühmade – näiteks muu hulgas naiste, tütarlaste ja puuetega inimeste – seas on väga oluline, et võidelda kasvava ebavõrdsuse vastu, mis õõnestab sotsiaalset ühtekuuluvust ja piirab majanduslikku potentsiaali; tuletab meelde, et võlakoormus tekitab Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikides suuri majanduslikke ja sotsiaalseid kulusid, millel on pikaajaline mõju vaesusele ja ebavõrdsusele; toetab võla restruktureerimist; rõhutab, et kestliku arengu eesmärgid ja Pariisi kokkulepe peavad jääma Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna ning ELi koostöö keskmesse; tuletab meelde, et juurdepääs arenguabile ja rahastamisele on eriti määrava tähtsusega ebakindlate riikide, sealhulgas kliimamuutuste mõju suhtes kaitsetumate riikide, eelkõige Kariibi piirkonna väikeste arenevate saareriikide jaoks, ning riikide jaoks, kus sissetulekud on jõudmas kõrgemale tasemele;

34. rõhutab asjaolu, et EL on Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas tehtava arengukoostöö peamine toetaja; kordab, kui oluline on tugevdada Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas ELi arengupoliitikat ja humanitaarabi, ning nõuab, et EL ja selle liikmesriigid toetaksid

liidu välistegevuse muid prioriteete, sealhulgas neid, mis on seotud julgeoleku, kestliku arengu ja kaubanduse, rände, kalanduse, põllumajanduse, kliimamuutuste ja energeetikaga; nõuab, et loodaks tulemuslik koostoime ELi humanitaarabiga, järgides täielikult ühisvastutuse põhimõtet, võttes arvesse Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna arenguprioriteete; nõuab korrapäraseid kahepoolseid dialooge ja vajaduse korral konsultatsioone mõlema piirkonna kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna esindajatega, sealhulgas kestliku arengu eesmärkide toetamise üle ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide assotsieerimislepingutes, et eelkõige reageerida kogu maailmas ametliku arenguabi ja humanitaarabi vähenemisele;

35. on mures arengu- ja humanitaarabi rahastamise üleilmsete kärbete, eelkõige ametliku arenguabi vähendamise ja USA Rahvusvahelise Arengu Ameti (USAID) enamiku (kuni 83 %) programmide peatamise pärast ning mitme ELi liikmesriigi üleilmse abi vähendamise pärast, kuna need rahalised vahendid on olnud olulised piirkonna märkimisväärsete sotsiaalsete, majanduslike ja poliitiliste muutuste toetamisel; kordab, et need kärped mõjutavad pikaajaliselt arengukava ning kestliku arengu eesmärkide saavutamist Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas; väljendab tõsist muret hiljutiste kärbete mõju pärast kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonide tulemuslikule osalemisele ja nende suutlikkusele tegeleda inimõiguste, demokraatia ja sotsiaalse arengu edendamisega piirkonnas ning võidelda autoritaarsete režiimide vastu; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles andma Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnale piisavat arengu- ja humanitaarabi;

36. rõhutab, et traditsioonilised ametliku arenguabi pakkumise viisid on osutunud oluliseks ja tulemuslikuks vaesuse vähendamisel, kasvava ebavõrdsusega tegelemisel, tervishoiu ja hariduse tulemuste parandamisel ning sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamisel Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas, eelkõige seoses alaesindatud ja tõrjutud rühmade, nagu tütarlapsed, naised, noored, puuetega inimesed, põlisrahvad ja Aafrika päritolu inimesed, kaasamisega;

37. nõuab kodanikuühiskonna täielikku osalemist ELi programmide kavandamisel, rakendamisel ja järelevalves, et tagada poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusus;

38. toonitab ELi, Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni riikide ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerite vahelise kolmepoolse koostöö strateegilist potentsiaali arengu mõju, vastastikuse õppimise ja poliitiliste uuenduste suurendamisel; rõhutab, et sellised partnerlused – kui need on kooskõlas kohalike prioriteetidega ja suunatud suutlikkuse suurendamisele – võivad soodustada kaasavate lahenduste leidmist üleilmsetele probleemidele; nõuab, et EL suurendaks toetust kolmepoolse koostöö algatustele instrumendi „Globaalne Euroopa“ raames ning integreeriks need süstemaatiliselt ELi ning Ladina-Ameerika ja

Kariibi piirkonna strateegilisse tegevuskavasse;

39. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid võimendaksid selliseid olulisi algatusi, nagu Global Gateway, et suurendada investeeringuid Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonda, mis tagab, et EL jääb Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide jaoks tugevaks ja konkurentsivõimeliseks partneriks, arvestades Hiina ja Venemaa kasvavat kohalolekut piirkonnas, nagu nähtub selgelt 13. mail 2025 toimunud Hiina ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse foorumil Hiina poolt võetud kohustustest; rõhutab, et ELi investeeringute suurendamine Ladina-Ameerikas on seda olulisem, et Ladina-Ameerikas viiakse ellu algatust „Üks vöönd, üks tee“, kusjuures Colombia ühines algatusega 13. mail 2025 Hiina ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse foorumil; kutsub komisjoni üles viima ellu strateegia „Global Gateway“ raamistikus kavandatud projekte ja strateegiaid, et muude eesmärkide hulgas ehitada kestlik ja kvaliteetne taristu, millega luuakse tulemuslikult kohalikku väärtust, tugevdatakse kahe piirkonna vahelisi väärtusahelaid ja suurendatakse mõlema piirkonna majandusjulgeolekut; nõuab kindlalt, et strateegia „Global Gateway“ puhul järgitaks alati ELi põhiväärtusi, sealhulgas inimõigusi, head valitsemistava, demokraatiat ja läbipaistvust ning keskkonnasäästlikkust kooskõlas ELi arengu tulemuslikkuse põhimõtetega; nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid tagaksid, et strateegia „Global Gateway“ raames tehtud investeeringud hõlmaksid rangeid hoolsuskohustuse täitmise protsesse;

40. nõuab strateegia „Global Gateway“ ELi – Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna investeerimiskava tulemuslikku rakendamist, soodustades avaliku ja erasektori partnerlusi, et toetada kestlikku arengut, kaasavat majanduskasvu ja tööhõivet ning õiglast, rohe- ja digipööret; kutsub komisjoni üles tagama, et need investeeringud oleksid algusest lõpuni kooskõlas kestliku arengu eesmärkide ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerite kindlaks määratud kestliku arengu prioriteetidega, muu hulgas konsulteerides regulaarselt kohalike ametiasutuste ja kodanikuühiskonna esindajatega ning võttes arvesse mõjuhinnanguid ja hindamisi, ning et need vastaksid kohalikele ja piirkondlikele vajadustele, oleksid sootundlikud ning annaksid sisukaid arengutulemusi;

41. rõhutab, kui oluline on luua õiged tingimused nii avaliku kui ka erasektori investeeringute kaasamiseks kestliku arengu toetuseks; rõhutab sellega seoses vajadust tegeleda piirkonna 99 miljardi USA dollari suuruse iga-aastase rahastamispuudujäägiga kestliku arengu eesmärkidele vastavate taristu- ja kliimaprojektide vallas, et edendada õiglast rohe- ja digipööret; rõhutab Euroopa Kestliku Arengu Fond+ (EFSD+) keskset rolli investeeringute kaasamisel nende eesmärkide saavutamiseks ning Euroopa Investeerimispanga (EIP), eelkõige EIP Globali rolli püsiva pikaajalise rahastamis- ja tehniliste teadmiste puudujäägi kõrvaldamisel EFSD+ raames seoses keskkonnahoidlike investeeringutega piirkonnas, nagu ilmneb EIP ja

Ladina-Ameerika arengu rahastamise asutuste assotsiatsiooni 2024. aasta uuringust; toetab tihedamat koostööd kohalike finantseerimisasutuste ja piirkondlike arengupankadega ning nõuab, et EFSD+ tagatisi kasutataks rohkem, et toetada väikesemahulisi suure mõjuga projekte, kuhu on kaasatud kodanikuühiskond ja kohalikud kogukonnad, kooskõlas strateegiaga „Global Gateway“ ja ELi arengu tulemuslikkuse põhimõtetega;

42. rõhutab, et ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna koostöö nii kriitilise tähtsusega toorainete kui ka tehnoloogia valdkonnas on oluline õiglase ülemineku, rohe- ja digipöörde elluviimiseks ning strateegilise autonoomia tugevdamiseks vastastikku kasuliku partnerluse alusel mõlemas piirkonnas; rõhutab, et selline koostöö aitab ületada Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide majanduse sõltuvust esmastest toorainetest (põllumajandustooted ja loodusvarad) ning sel on oluline roll väärtusahelate tugevdamisel kestliku taasindustrialiseerimise poliitikameetmete kaudu, millega luuakse inimväärseid töökohti, edendatakse keskkonnasäästlikkust ja tehnoloogilist innovatsiooni soodustavat keskkonda; soovitab ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna ülikoolide ja innovatsioonikeskuste vahel tõhustatud koostööd digiõppe ja teadusuuringute valdkonnas;

43. rõhutab vajadust strateegia „Global Gateway“ investeeringute järele Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas, et seada prioriteediks taristuga seotud puudujääkide ja ebavõrdsuse, sealhulgas digivaesuse ja energiaostuvõimetuse kaotamine, eelkõige maapiirkondades ja äärealadel, tagamaks, et paremast ühenduvusest saadav kasu jõuab alateenindatud elanikkonnani; rõhutab, et see hõlmab noori ja mitteametlikku sektorit ning et aktiivseks digilõhe ületamise nimel tegutsemiseks tuleks kõigile elanikkonnarühmadele, eelkõige tõrjutud kogukondadele tagada taskukohane juurdepääs internetile ja parem digikirjaoskus;

44. rõhutab, et noored, kes on olulised struktuurimuudatuste elluviijad, seisavad jätkuvalt silmitsi suurte takistustega inimväärse töö leidmisel, ning rõhutab, et strateegia „Global Gateway“ prioriteetidega tuleb toetada investeeringuid haridusse, kutseõppesse ja tööhõivepoliitikasse, mis on kooskõlas tulevase tööturu vajadustega;

45. tuletab lisaks meelde seda, kui tähtis on seada prioriteediks programmid, mille rahvusvahelised ja kodanikuühiskonna organisatsioonid on juba mõjusaks tunnistanud, näiteks investeeringud tervishoiu- ja hooldussüsteemidesse; nõuab eelkõige piirkonna kaitsetust silmas pidades puuetega inimeste tulemuslikku kaasamist, et tagada kaasav, kättesaadav ja toimiv tervishoid ja hooldus;

46. tuletab meelde, et kaubandus- ja assotsieerimislepingud võimaldavad mõlemal piirkonnal tegeleda kaubavahetusega ja investeerida

paljudesse eri sektoritesse, ning rõhutab, et ebavõrdsuse vähendamine, tervishoiu, hariduse ja vee kättesaadavuse edendamine ning inimväärikuse ja põhiõiguste austamine peavad jääma ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerluse keskmesse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 208 ning naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendiga „Globaalne Euroopa“;

47. rõhutab suurema läbipaistvuse, aruandekohustuse ja kohaliku asjakohasuse tähtsust ning väljendab heameelt selle üle, et on loodud komisjoni veebileht, mis sisaldab teavet strateegia „Global Gateway“ olemasolevate algatuste kohta; kutsub komisjoni üles avaldama täiendavaid üksikasju, sealhulgas mõlema piirkonna kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonnaga peetud konsultatsioonide tulemusi, samuti teavet kestliku arengu eesmärkide ning nii ELi kui ka partnerriikide prioriteetide järgimise kohta koos võrdlusaluste ja näitajatega; nõuab tungivalt komisjoni ebavõrdsuse mõõdiku (I-Marker) võimalikult laialdast kohaldamist, eelkõige seoses strateegiaga „Global Gateway“, mis peaks alati vastama õigustepõhisele käsitusele ja olema seotud inimarengu näitajatega; rõhutab lisaks sotsiaal- ja keskkonnakaitse tähtsust ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse dialoogis;

48. rõhutab, et strateegia „Global Gateway“ toimimist tuleb pidevalt jälgida, et hinnata selle tulemuslikkust ja strateegilist suunda; nõuab sellega seoses Euroopa Parlamendi suuremat rolli algatuse „Global Gateway“ järelevalves ja strateegilises juhtimises, eelkõige seoses selle rakendamisega Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas, et tagada läbipaistvus, demokraatlik vastutus, kooskõla ELi väärtustega ja ressursside tulemuslik kasutamine;

49. kutsub komisjoni üles tagama kodanikuühiskonna täieliku osalemise ELi programmide kavandamises, rakendamises ja järelevalves, et tagada poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusus, luues tulemusliku koostoime kõigi Global Gateway ja ELi humanitaarabiga seotud projektidega;

50. rõhutab, et lisaks algatusele „Global Gateway“ tuleb Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikides säilitada traditsioonilised koostöökanalid; kutsub ELi üles suurendama piirkonnas inimõiguste, demokraatia ja kodanikuühiskonna programmide rahastamist ning tagama, et naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ raames säilitatakse vähemalt eraldised Põhja- ja Lõuna-Ameerika ning Kariibi mere piirkonna geograafilisele programmile, millele eraldatavad vahendid on praegu kõigi piirkondade seas madalaimad;

51. nõuab tungivalt, et komisjon ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riigid suurendaksid jõupingutusi inim- ja loodusõnnetuste algpõhjustega tegelemiseks ning tugevdaksid ennetus-, valmisoleku-, vastupanuvõime- ja reageerimispoliitikat ning koostööd; väljendab

heameelt 15. mail 2024 Barbadosel allkirjastatud kahe piirkonna vahelise vastastikuse mõistmise memorandumi üle, mis käsitleb koostööd katastroofiohu integreeritud juhtimise valdkonnas, ning kutsub partnereid, kes ei ole seda veel allkirjastanud, üles seda võimalikult kiiresti tegema;

52. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa koostöö ja investeeringud mitte ainult ei edenda piirkonna majandusarengut, vaid aitavad kaasa ka rahule, luues Ladina-Ameerika piirkonna noortele majanduslikke võimalusi; rõhutab, et viimane on organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse oluline osa; toonitab, kui oluline on tugevdada kahe piirkonna vahelist julgeolekukoostööd selle kõige laiemas tähenduses, sealhulgas kliimajulgeoleku, toiduga kindlustatuse, tervishoiu ja sotsiaalkindlustuse valdkonnas, rakendada ühiseid valmisoleku-, ennetus- ja reageerimismehhanisme ning integreerida täielikult inimõigused ja humanitaarabi põhimõtted ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna julgeolekukoostöösse, et katkestada Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas vägivalla ja tõrjutuse tsüklid;

53. väljendab heameelt ELi püüdluse üle juhtida ülemaailmset rohepööret ja tunnistab, et EL peab Ladina-Ameerikat selles jõupingutuses oluliseks partneriks; rõhutab vajadust ühiselt juhtida ülemaailmseid keskkonnahoidlikke algatusi, mis vastavad ülemaailmsetele kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmärkidele; rõhutab vajadust edendada mõlemas piirkonnas õiglast ja kaasavat ökoloogilist üleminekut, sealhulgas ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna tõhustatud koostöö kaudu kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise valdkonnas, ning reageerida äärmuslikele ilmastikunähtustele, pöörates erilist tähelepanu kriitilise tähtsusega valdkondadele, nagu elurikkuse kaitse, ökosüsteemide taastamine, CO_2 heite vähendamine ja kestlik põllumajandus ning kõige enam kaitset vajavad inimesed ja kogukonnad;

54. rõhutab, et kliimamuutused häirivad Ladina-Ameerika toidusüsteeme, ning rõhutab agroökoloogia väärtust, mida on tunnustatud peamise kliimamuutustele vastupanuvõimelise põllumajandussüsteemina;

55. tuletab meelde ELi ja Amazonase piirkonna koostööprogrammi tähtsust, et parandada Amazonase piirkonna riikide suutlikkust võidelda raadamise ja metsade seisundi halvenemise vastu;

56. nõuab, et võetaks suuremaid kohustusi põlisrahvaste õiguste kaitsmiseks ning nende õiguste integreerimiseks dialoogi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikidega tehtava koostöö kõigisse mõõtmetesse, nagu on sätestatud põlisrahvaste õiguste ÜRO deklaratsioonis;

57. tuletab meelde, kui tähtis on edendada kestlikku ja vastutustundlikku kaevandamist, mis kaitseb kohalike kogukondade ja põlisrahvaste

õigusi ja elatusvahendeid, hoiab ära ränga negatiivse sotsiaalse ja keskkonnamõju ning aitab ületada sõltuvust kaupade ekspordist, toetades seeläbi kestlikku taasindustrialiseerimise poliitikat, millega luuakse inimväärseid töökohti ja edendatakse keskkonnasäästlikkust maavarade tulemusliku majandamise abil;

58. rõhutab vajadust toetada sooteadlikku arengukoostööd ja teeb ettepaneku rakendada sihipäraseid meetmeid, et tegeleda meeste ja naiste vahelise ebavõrdsusega ja seda vähendada, muu hulgas soodustada naiste juurdepääsu inimväärsele tööle, finantsalast kaasamist ning juhtimisel ja ettevõtluses osalemist, eelkõige maapiirkondades ja mitteametlikes sektorites; rõhutab, et paljudes maailma piirkondades on mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (MVKEd) sageli kohaliku majanduse liikumapanev jõud ja neid juhivad üha sagedamini naised; rõhutab, et MVKEd moodustavad kogu maailmas 90 % ettevõtetest, 60–70 % tööhõivest ja 50 % SKPst; rõhutab MVKEde olulist rolli 2030. aasta tegevuskavasse panustamisel ning kestliku arengu eesmärkide, eelkõige vaesuse kaotamise ja kõigile inimväärse töö tagamisega seotud eesmärkide saavutamisel;

59. väljendab heameelt kahe piirkonna vahelise hoolduspakti algatuse üle, mille eesmärk on edendada mõlema piirkonna riikide vahelist koostööd terviklike hooldussüsteemide ja avaliku poliitika valdkonnas, sealhulgas töötades välja koostöö- ja rahastamismehhanismid, et saavutada õiglasem ja kaasavam majandus;

60. nõuab, et tõhustataks ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide vahelist koostööd, et võidelda soolise vägivalla vastu kõikehõlmava hariduse, teadlikkuse suurendamise kampaaniate ja õiguskaitse tugevdamisega; toetab naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ ning soolise võrdõiguslikkuse kolmanda tegevuskava algatusi, millega edendatakse noorte tööhõivet, haridust ja naiste osalemist poliitikas;

61. rõhutab kodanikuühiskonna olulist rolli kaasava sotsiaalpoliitika kujundamisel ja järelevalves, kvaliteetse hariduse võrdse kättesaadavuse soodustamisel ning kestliku ja kaasava majanduskasvu edendamisel Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas; väljendab tõsist muret kodanikuühiskonna tegutsemisruumi kahanemise pärast paljudes Ladina-Ameerika riikides; nõuab sellega seoses suuremat ELi toetust kodanikuühiskonna organisatsioonidele, inimõiguste kaitsjatele, keskkonnaaktivistidele ja ajakirjanikele, kes seisavad üha rohkem silmitsi ähvarduste ja vägivallaga, et tagada neile võimalus teha oma tööd ohutult ja sõltumatult; nõuab, et seataks esikohale nende turvalisus, õiguskaitse kättesaadavus ja sõnavabadus ning tugevdataks ELi partnerlust kodanikuühiskonna osalejatega, kellel on oluline roll peamiste probleemide lahendamisel ning konstruktiivse dialoogi hõlbustamisel inimõiguste ja demokraatiale ülemineku teemal ning kes sõltuvad oma tegevuses

suurel määral abiprogrammidest;

62. rõhutab ELi toetuse tähtsust Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna sotsiaalkaitsesüsteemide tugevdamisel – sealhulgas seoses integreeritud sotsiaalregistrite, kavade parema koordineerimise ja ühiste katseprojektidega, eelkõige koos kodanikuühiskonna ja kohalike omavalitsustega –, mis on ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerluses peamised kaasamist ja vaesuse vähendamist soodustavad tegurid;

Julgeolekukoostöö ja ebaseadusliku uimastikaubanduse vastane võitlus

63. on teadlik organiseeritud kuritegevuse ja uimastikaubanduse kasvust nii ELis kui ka Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikides ning eelkõige sadamate kaudu sellest piirkonnast ELi toimetatavate ebaseaduslike uimastite enneolematutest kogustest; on eriti mures kasvavate julgeolekuprobleemide pärast mõlemas piirkonnas, mis tulenevad Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas ning ELis asuvate kuritegelike organisatsioonide riikidevahelisest koordineerimisest; toonitab vajadust tugevdada koostööd mitte ainult uimasteid tootvate riikidega, vaid ka Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna transiidiriikidega, ning tõhustada mitmepoolset koostööd nende ohtude vastu võitlemiseks; nõuab ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna õigus- ja julgeolekupartnerluse, EL PAcCTO 2.0, COPOLADi, EUROFRONTi, ülemaailmse ebaseaduslike rahavoogude programmi (GIFP) ja Euroopa sadamate liidu tugevdamist;

64. tunnistab Ladina-Ameerika sisejulgeoleku komitee (CLASI) tähtsust ühise ja jagatud julgeolekustruktuuri ülesehitamisel Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas; rõhutab, et CLASI on peamine vahend suurema integratsiooni ja mõjususe saavutamiseks kuritegevuse vastases võitluses asjaomases piirkonnas; väljendab heameelt jätkuva strateegilise koostöö üle ELi liikmesriikide sise- ja/või julgeolekuministrite ning CLASI liikmesriikides julgeolekuküsimuste eest vastutavate ministrite vahel, samuti tehnilisel tasandil, et tugevdada ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vahel õiguskaitsealast operatiivkoostööd; väljendab heameelt ühisdeklaratsiooni ja aastateks 2025–2026 operatiivkoostöö prioriteetide tegevuskava vastuvõtmise üle; nõuab sarnase koostöö sisseseadmist õiguse ja piirihalduse valdkonnas;

65. kutsub komisjoni üles tugevdama ja laiendama toetust Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerriikide ning asjaomaste ELi asutuste, sealhulgas EUROPOLi, EUROJUSTi ja EUDA vahelisele koostööle ning tugevdama nende töökorraldust; kiidab heaks idee luua partnerlus Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna sadamate ning Euroopa sadamate liidu vahel; rõhutab, kui oluline on edendada tehisintellektipõhiseid tehnoloogiaid ning tugevdada sadamate ja ametiasutuste vahelist koostööd uimastikaubanduse vastu võitlemisel; nõuab õigusnormide täitmise tagamise alaseid ühiseid

algatusi, operatiivpartnerlusi ja luureteabe jagamist; väljendab heameelt liikmesriikide konkreetse panuse üle selles valdkonnas;

66. väljendab heameelt pingutuste üle tugevdada piirkondlikku julgeolekukoostööd CLASI laiendamise ja AMERIPOLi kui ametliku õiguskaitseorgani loomise teel, mis hõlbustab piiriülest koordineerimist; rõhutab vajadust ratifitseerida AMERIPOLi asutamisleping, et see saaks täielikult jõustuda, ning kutsub allakirjutanud riike üles algatama oma põhiseadusjärgseid ratifitseerimismenetlusi;

67. rõhutab vajadust tegeleda organiseeritud kuritegevuse algpõhjustega, sealhulgas korruptsiooni, nõrga valitsemise ja sotsiaalse ebavõrdsusega, ning pooldab lähenemisviisi, mis ühendab õiguskaitse pikaajalise sotsiaalpoliitika ja muude valdkondadevaheliste strateegiatega, et tagada kogu valitsemissektorit ja kogu ühiskonda hõlmav lähenemisviis kodanike julgeolekule; juhib tähelepanu sellele, et assotsieerimislepingud ning muud ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide vahelised kahepoolsed lepingud on olulised vahendid, mille abil teha partnerriikidega koostööd organiseeritud kuritegevuse algpõhjustega tegelemisel ja ebaseadusliku uimastikaubanduse vastu võitlemisel;

Õigus, inimõigused ja õigusriik

68. rõhutab, kui oluline on tagada, et Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riikide kohtusüsteemi reformidega austataks kohtusüsteemi sõltumatust ja et need vastaksid rahvusvahelistele õigusriigi standarditele; nõuab, et tagataks, et sellised reformid aitaksid tugevdada demokraatlikku valitsemistava ja säilitada kohtusüsteemi usaldusväärsust; rõhutab, kui oluline on võidelda korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse poliitiliste sidemete vastu; kutsub ametiasutusi üles järgima õigusriiki ja rahumeelse kogunemise õigust, austama nõuetekohast menetlust ning tagama kohtusüsteemi liikmete ja kinnipeetavate turvalisuse ja puutumatuse; kohustub Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riike nendes jõupingutustes toetama;

69. väljendab heameelt jätkuva koostöö üle ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vahel, et toetada ja edendada demokraatiat, inimõigusi ja head valitsemistava ning tugevdada poliitilist stabiilsust; rõhutab, et valimisprotsesside usaldusväärsus ja läbipaistvus on ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerluse alustalad;

70. rõhutab asjaolu, et ELi valimisvaatlusmissioonidel on oluline roll õiglaste valimiste toetamisel ja läbipaistvuse tagamisel, nagu selgus hiljutistel missioonidel Guatemalasse, Paraguaysse ja Ecuadori ning nagu on kavandatud eelseisvateks missioonideks Boliiviasse, Guyanasse ja Hondurasesse 2025. aastal ning Peruusse ja Colombiasse 2026. aastal;

71. nõuab ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna tõhustatud koostööd, et võidelda desinformatsioonikampaaniate ja hübriidohtude vastu, eelkõige nende vastu, mis on pärit autoritaarsetest riikidest, nagu Venemaa, Hiina ja Iraan ning mille eesmärk on õõnestada demokraatlikke institutsioone, valimiste usaldusväärsust ja üldsuse usaldust mõlemas piirkonnas; rõhutab, kui oluline on tugevdada kasvavatele hübriidohtudele ja väärinfole reageerimiseks digikirjaoskuse programme, et anda kodanikele internetis leitava teabe kriitiliseks hindamiseks vajalikud oskused;

Koostöö inimõiguste valdkonnas

72. rõhutab, et suurenevad repressioonid, halvenevad tingimused autokraatlikes režiimides ning süvenev majanduslik ebastabiilsus mõnes Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna osas sunnivad paljusid põgenema, otsides kaitset, majanduslikke võimalusi ja põhiõiguste austamist; märgib murega sellest tulenevat ulatuslikku sundrännet, eelkõige Haitist, Nicaraguast ja Venezuelast, ja piiriülest rännet piirkonnas; rõhutab suurenevat humanitaar-, sotsiaalset ja institutsioonilist survet, mida see avaldab demokraatlikele riikidele, kes võtavad vastu märkimisväärse hulga rändajaid ja varjupaigataotlejaid; rõhutab seetõttu vajadust ulatusliku koostöö ja solidaarsuse järele päritolu-, transiidi- ja sihtriikide vahel ning rõhutab koordineeritud reageerimise tähtsust, et tagada kõigi rändajate ja pagulaste õigused, väärikus ja turvalisus; rõhutab kaasava poliitika tähtsust rändajate integreerimisel vastuvõtvatesse kogukondadesse ning asjaomasest piirkonnast pärit rändajate poolt ühiskonda ja majandusse antavat positiivset panust;

73. rõhutab, et inimõiguste kaitse alane koostöö on ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna suhete alus; rõhutab vajadust töötada välja strateegiad Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas Aafrika päritolu inimeste ja põlisrahvaste õiguste tugevdamiseks; tunnistab naisetapu murettekitavat sagenemist kogu Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas; rõhutab kiireloomulist vajadust võidelda naisetapu vastu, tugevdades soolise vägivalla vastu võitlemise poliitikat, hõlbustades maa omamist ja töövõimalusi ning tagades juurdepääsu haridusele; rõhutab vajadust jätkata nendes küsimustes koostööd;

74. on sügavalt mures selle pärast, et märkimisväärne osa Haitist on endiselt relvastatud kuritegelike organisatsioonide kontrolli all, kes vastutavad laialdase vägivalla ja inimõiguste raskete rikkumiste eest; nõuab Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerite, ELi liikmesriikide ja Ameerika Ühendriikide kooskõlastatud strateegiat selle kriisi lahendamiseks ning Haiti rahva toetamiseks stabiilsuse, demokraatliku valitsemistava ja õigusriigi taastamisel; rõhutab, et kõigi asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas valitsusväliste organisatsioonide osalemine selles protsessis on väga oluline; nõuab, et EL tugevdaks kiiresti Haitile antavat poliitilist, humanitaar- ja majanduslikku toetust ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna

partnerluse raames, ning tunnistab, et praegused jõupingutused ei ole piisavad, et tegeleda kriisi ulatusega ja toetada Haiti rahvast stabiilsuse, demokraatliku valitsemistava ja õigusriigi taastamisel;

75. toonitab kodanikuühiskonna olulist rolli ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna suhetes; mõistab teravalt hukka inimõiguste kaitsjate tapmise ja ajakirjandusvabaduse süstemaatilise rikkumise; väljendab sügavat muret opositsiooniliikmete, põlisrahvaste, üliõpilaste, valitsusväliste organisatsioonide ja usujuhtide sihipärase tagakiusamise, kriminaliseerimise, meelevaldse kinnipidamise ja süstemaatilise represseerimise pärast mitmes riigis; mõistab hukka kriminaalõiguse väärkasutamise teisitimõtlejate vaigistamiseks ja õiguspärase kriitika mahasurumiseks;

76. rõhutab, et inimõigustealane koostöö peab hõlmama ka institutsioonide ja kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamist ning õiguskaitse üldise kättesaadavuse tagamist, sealhulgas inimõiguste kaitsjate, keskkonnaaktivistide ja ajakirjanike ning nende töö kaitsmist mõlemas piirkonnas; mõistab hukka hiljutised valitsusväliste organisatsioonide vastased seadused mõnes Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna riigis, millega piiratakse valitsusväliste organisatsioonide tegevust, rahastamist ja sõltumatust;

77. kutsub ELi üles kasutama kogu maailmas rakendatavat inimõiguste rikkujate vastast ELi sanktsioonirežiimi nende suhtes, kes vastutavad inimõiguste rikkumiste eest, ning kasutama veelgi enam ELi piiravaid meetmeid, et karistada isikuid, kes järk-järgult ja varjatult õõnestavad demokraatiat ja õigusriiki; nõuab lisaks, et EL lisaks ELi vahendite eraldamisel, sealhulgas mitmepoolsete ja finantsasutuste kaudu, konkreetsed tagatised inimõiguste järgimise kohta ning tagaks, et need vahendid ei tugevda selliste režiimide autoritaarset haaret; kutsub komisjoni üles kasutama assotsieerimislepingute inimõiguste klausleid, kui ta tuvastab inimõiguste raskeid rikkumisi;

Parlamentaarne koostöö ja inimestevahelised suhted

78. väljendab heameelt parlamentaarse koostöö süvendamise üle ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vahel, eelkõige Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarse assamblee (EuroLat) kaudu, samuti kahepoolsete assambleede, näiteks Tšiili ja Mehhikoga, ning allpiirkondlike parlamentaarsete ühisassambleede kaudu, mis edendab dialoogi sellistes olulistes küsimustes nagu kaubandus, julgeolek ja kestlik areng; tunnustab EuroLati ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna suhete strateegilise komponendina ning tema keskset rolli selle partnerluse tugevdamisel; väljendab heameelt 1.–3. juunil 2025 Limas toimunud EuroLati täiskogu 16. istungjärgu tulemuste üle;

79. nõuab, et tõhustataks Euroopa Parlamendi ning Ladina-Ameerika riiklike ja piirkondlike parlamentide vahelist kooskõlastamist, et käsitleda ühiselt riikidevahelisi küsimusi, mis on kooskõlas kahe

piirkonna vahelise koostöö prioriteetidega ja on olulised kestliku arengu seisukohalt;

80. juhib tähelepanu parlamentaarse diplomaatia olulisele rollile kahe piirkonna suhete tugevdamisel, hõlbustades otsest dialoogi riiklike ja piirkondlike parlamentidega; nõuab tugevamat parlamentaarset diplomaatiat, et toetada demokraatiale ülemineku protsesse ning tugevdada Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna parlamentide seadusandlikku suutlikkust; väljendab sellega seoses heameelt Euroopa Parlamendi kohaliku büroo avamise üle Panamas;

81. nõuab kahe piirkonna vaheliste suhete tugevdamisel tungivalt kodanikuühiskonna võrgustike, mõlema piirkonna diasporaakogukondade, inimestevaheliste algatuste, noorte liikuvuse ja ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna sihtasutuse olulise töö laialdasemat toetamist ja sellesse tehtavaid suuremaid investeeringuid;

82. ergutab andma noortele ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partnerluses hääleõigust, edendades haridusvahetust, noorte juhitud algatusi ja platvorme, mis võimaldavad noortel anda sisulise panuse kahe piirkonna poliitikakujundamise protsessidesse;

Soovitused ELi ja CELACi 2025. aasta novembri tippkohtumiseks

83. väljendab heameelt ELi ja CELACi 2023. aasta kohtumise ning ELi ja CELACi 2023.–2025. aasta tegevuskava kohaste algatuste rakendamise üle; tunnustab eesmärki korraldada iga kahe aasta tagant korrapäraseid tippkohtumisi; rõhutab sellega seoses vajadust võtta 9.–10. novembril 2025. aastal Colombias Santa Martas toimuval tippkohtumisel vastu uus ja ambitsioonikas tegevuskava, millega partnerlust veelgi tugevdatakse ning mis on selgelt kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega ja võtab arvesse kahe piirkonna suurenevat koostööd;

84. toonitab asjaolu, et eelseisev ELi ja CELACi tippkohtumine on oluline võimalus väljendada ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna seisukohti maailmale ühiste väärtuste alusel ning võimalus uuendada poliitilist pühendumust kõrgeimal tasandil ning kehtestada kahe piirkonna vaheline ambitsioonikas ja toimiv tegevuskava;

85. eeldab, et ELi ja CELACi tippkohtumine tugevdab ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna liitu, et kehtestada mitmepoolsel tasandil rangeimad kestliku arengu standardid ja kinnitada taas ühist kohustust toetada mitmepoolsete institutsioonide reformi, et muuta need kaasavamaks ja mõjusamaks, eelkõige finantseerimisasutused, millel on oluline roll võlgadega tegelemisel ja kestlikuma rahvusvahelise rahastamismudeli kujundamisel, sealhulgas arengukoostöö rahastamisel, mida käsitleti neljandal rahvusvahelisel arengu rahastamise konverentsil Hispaanias Sevillas; rõhutab, kui oluline on ELi jätkuv toetus Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna piirkondlikule integratsioonile ning jõupingutustele tegeleda

piirkonna kestliku arengu pikaajaliste struktuursete probleemidega;

86. eeldab, et ELi ja CELACi tippkohtumisel liigukse edasi alalise mitut sidusrühma hõlmava mehhanismi loomisega, millel on piisav rahastus, et korraldada korrapäraseid konsultatsioone kodanikuühiskonna, ametiühingute, kohalike omavalitsuste ja muude asjaomaste sidusrühmadega mõlemas piirkonnas; tunnustab Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna rahvusvahelise sihtasutuse kui valitsustevahelise organisatsiooni tööd ja selle võimalikku panust alalisse mitut sidusrühma hõlmavasse mehhanismi;

87. rõhutab sellega seoses õigusriigi, demokraatia ja inimõiguste põhimõtete järgimise tähtsust ning kutsub kõiki tippkohtumisel osalejaid üles neid põhimõtteid järgima; juhib tähelepanu sellele, et see ei ole võimalik ilma kodanikuühiskonna tõeliselt läbipaistva, täieliku ja sisulise kaasamiseta; nõuab, et tippkohtumise päevakorda lisataks arutelu demokraatia ja inimõiguste üle, näiteks õigus osaleda õiglastel ja vabadel valimistel, ning et tippkohtumise järeldused sisaldaksid jõulist üleskutset kaitsta inimõigusi ja õigusriiki; kutsub ELi üles demokraatia ja inimõiguste eesmärki kindlalt kaitsma;

88. nõuab, et pooled kinnitaksid 2025. aasta novembri tippkohtumisel oma ühist pühendumust rahule, demokraatiale, mitmepoolsusele, reeglitel põhinevale maailmakorrale, riikide territoriaalsele terviklikkusele, õigusriigile, rahvusvahelisele õiglusele, demokraatiale, inimõigustele, sotsiaalsele õiglusele, kestlikule arengule ja vabakaubandusele, et järk-järgult luua Euroopa, Ladina-Ameerika ja Atlandi-ülene rahu, demokraatia ja heaolu ala;

89. nõuab, et pooled mõistaksid teravalt hukka Venemaa jätkuva agressioonisõja, eelkõige tema kõik rahvusvahelise õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rängad rikkumised, ning annaksid Ukrainale diplomaatilist, rahalist ja sõjalist toetust; nõuab, et pooled ühendaksid jõupingutused, et saavutada kiiresti püsiv relvarahu, humanitaarsekkumine Gazas ja kõigi pantvangide vabastamine;

90. kutsub ELi ja CELACi üles tegema edusamme konkreetsete kohustuste täitmisel vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamiseks, ühtekuuluvuse, institutsioonilise suutlikkuse ja juhtimise edendamiseks ning töötajate õiguste kaitsmiseks ning toetama jätkuvalt üldist juurdepääsu haridusele ja tervishoiule; rõhutab vajadust, et kaks piirkonda pühenduksid kahe piirkonna vahelisele hoolduspaktile, et konsolideerida ja rahastada terviklikke hooldussüsteeme kui sotsiaalhoolekande tugisammast, tunnustades hooldust kui õigust, kollektiivset vastutust ning soolise võrdõiguslikkuse, sotsiaalse õigluse ja kestliku arengu olulist eeltingimust ELis ning Ladina-Ameerikas ja Kariibi piirkonnas;

91. nõuab, et ELi ja CELACi tippkohtumisel edendataks koostööd

kliimamuutustele vastupanuvõime, elurikkuse kaitse ja raadamise vastase võitluse vallas, tagades, et keskkonnaalaseid ja süsinikuheite vähendamise poliitikameetmeid rakendatakse õiglaselt, et kohalik elanikkond osaleb ökoloogilises üleminekus ja saab sellest kasu ning kõige enam kaitset vajavaid kogukondi toetatakse kliimamuutustega kohanemisel;

92. nõuab suuremat pühendumist põlisrahvaste õiguste kaitsmisele ELi ja CELACi koostöö kõigis mõõtmetes;

93. peab oluliseks, et EL ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkond võtaksid kohustuse ühiselt juhtida ülemaailmseid ja sotsiaalselt õiglaseid keskkonnahoidlikke algatusi, näiteks pidada läbirääkimisi plastireostuse lõpetamist käsitleva rahvusvahelise lepingu üle või tugineda katastroofiohu integreeritud juhtimist käsitlevale vastastikuse mõistmise memorandumile, ning et EL ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkond ergutaksid loodusvarade säästvat kasutamist; kutsub pooli üles veel kord kinnitama oma ühist pühendumust Pariisi kokkuleppe tulemuslikule rakendamisele;

94. ergutab jätkama tihedat koostööd digiküsimustes ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna digiliidu kaudu, et edendada inimkeskset digiüleminekut mõlemas piirkonnas; nõuab digitaalvaldkonna õigusraamistike ühtlustamist, eelkõige andmekaitset, platvormide reguleerimist, tehisintellektiga seotud eetikat ja küberturvalisust käsitleva dialoogi kaudu;

95. kordab oma nõudmist suurendada märkimisväärselt kahe piirkonna vahelist koostööd võitluses organiseeritud kuritegevuse ja uimastikaubanduse vastu osana terviklikust lähenemisviisist kodanike julgeolekule;

96. nõuab suuremat pühendumist haridusalasele koostööle, eelkõige laiendades vahetusprogramme programmi „Erasmus+“ raames;

97. rõhutab vajadust pakkuda ELi ja CELACi korrapäraste tippkohtumiste korraldamiseks rohkem institutsioonilist tuge, ressursse ja tehnilist oskusteavet; nõuab, et tippkohtumiste vahel loodaks alaline institutsiooniline ruum, mis võimaldab paremat koordineerimist, suuremat ettevalmistust, kiiremat teabevahetust ja tulemuste jälgimist;

98. nõuab Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna ning komisjoni vahel korrapäraseid mitut sidusrühma hõlmavaid konsultatsioone, eelkõige enne ja pärast iga ELi ja CELACi tippkohtumist, et tagada Global Gateway projektide kooskõla kestliku arengu eesmärkide saavutamise ning kohaliku ja piirkondliku arengu prioriteetidega; nõuab lisaks, et loodaks alaline mitut sidusrühma hõlmav järelevalvemehhanism, et jälgida ELi ja CELACi suhteid ning edusamme kohustuste täitmisel; rõhutab, kui oluline on tagada tippkohtumisel nii ELi kui ka Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna kodanikuühiskonna sisuline kaasamine ja nendega

konsulteerimine;

o
o o

99. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale.